

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

Кваліфікаційна робота бакалавра

на тему «Телеграм-канали як засоби ведення інформаційної війни»

Виконав: студент 4 курсу, групи 6.0619-2ж
спеціальності 061 журналістика
освітньої програми «Журналістика»

Кочетков О. Р.

Керівник: к. соц.ком., доц. Виговська Н. А.

Рецензент: к. соц.ком., доц. Баранецька А. Д.

Запоріжжя 2023

ЗМІСТ

Реферат.....	3
Завдання.....	4
Вступ.....	7
Розділ 1. Теоретичні засади дослідження.....	9
1.1. Передумови використання телеграм-каналів у інформаційній війні.	9
1.2. Аналіз переваг використання телеграм-каналів у інформаційній війні.....	9
Розділ 2. Супровідна записка до творчого проєкту.....	11
2.1. Опис та обґрунтування творчого проєкту.....	16
2.2. Порівняльна характеристика російських телеграм-ЗМІ та українських.....	16
Висновки.....	17
	22
Список використаної літератури.....	24
Додаток А. Ілюстративний матеріал.....	25
Додаток Б. Список емпіричних джерел.....	26
Декларація академічної доброчесності.....	27
Abstract.....	28

РЕФЕРАТ

Назва теми: «Телеграм-канали як засоби ведення інформаційної війни»

Обсяг основної частини роботи: 17 сторінок.

Кількість використаних джерел – 12.

Мета роботи – проаналізувати роль телеграм-каналів у сучасній інформаційній війні.

Для досягнення мети дослідження ми виконали такі **завдання**:

- 1) визначити та охарактеризувати особливості ведення інформаційної війни у телеграм-каналах;
- 2) описати методи протидії ворожій пропаганді у телеграмі;
- 3) порівняти методи ведення інформаційної війни Росії проти України.

Об'єкт дослідження – Російські телеграм-канали як один з інструментів у сучасній інформаційній війні проти України.

Предмет дослідження – сучасні засоби ведення інформаційної війни у телеграм-каналах.

Формально-змістові характеристики проєкту. Творчий проєкт є порівняльною характеристикою ведення інформаційної війни в телеграм-каналах між Росією та Україною.

Ключові слова: інтернет, інформаційна війна, телеграм-канали, пропаганда.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет журналістики
Кафедра журналістики
Рівень вищої освіти – бакалавр
Спеціальність 061 журналістика
Освітня програма «Журналістика»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Чернявська Ю. В. _____

«12» грудня 2023 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА СТУДЕНТОВІ

Кочеткову Олександрю Романовичу

1. Тема роботи - «Телеграм-канали як засоби ведення інформаційної війни – Telegram channels as a means of information warfare»,
керівник роботи – к. соц.ком., доц. Виговська Н. А.
затверджені наказом ЗНУ від «30» грудня 2022 року № 1903-с.
2. Строк подання студентом роботи – 9 червня 2023 р.
3. Вихідні дані до роботи – праці таких дослідників: М. Бутиріна, Л. Темченко, В. Яковчук, Б. Малець

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): 1) визначити та охарактеризувати особливості ведення інформаційної війни у телеграм-каналах; 2) описати методи протидії ворожій пропаганді у телеграмі; 3) порівняти методи ведення інформаційної війни у телеграм-каналах Росії та України.

5. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Завдання видав (дата і підпис)	Завдання прийняв (підпис)
Вступ	Виговська Н. А. ст.викл.	15.02.2023	
1 розділ	Виговська Н. А. ст.викл.	14.03.2023	
2 розділ	Виговська Н. А. ст.викл.	15.05.2022	
Висновки і додатки	Виговська Н. А. ст.викл.	01.06.2023	

6. Дата видачі завдання – 20 січня 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Скласти графік виконання роботи, визначити мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження.	26.01.2023	Виконано

2	Написати попередній варіант вступу і змісту. Дібрати наукову літературу, визначити емпіричні джерела.	27.02.2023	Виконано
3	Опрацювати літературу, написати теоретичну частину, оформити список літератури	14.03.2023	Виконано
4	Доробити творчий проєкт, скласти його опис та обґрунтування.	16.04.2023	Виконано
5	Сформувати список творчого доробку, написати всі інші підрозділи практичної частини.	29.04.2023	Виконано
6	Написати висновки і остаточний варіант вступу.	23.05.2023	Виконано
7	Оформити всі додатки.	27.05.2023	Виконано
8	Пройти рецензування. Здати роботу на нормоконтроль.	03.06.2023	Виконано
9	Виправити недоліки оформлення і здати роботу на кафедру.	09.06.2023	Виконано

Студент _____
(підпис)

О. Р. Кочетков

Керівник роботи
(підпис)

Н. А. Виговська

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____

М. В. Чабаненко

ВСТУП

Телеграм-канали в сучасному інформаційному просторі займають все більш значуще місце як засіб поширення інформації. Вони стають невід'ємною складовою інформаційної війни, де кожен канал створює свій унікальний образ дійсності. Як і у випадку телебачення, технічні засоби і вміння операторів впливають на сприйняття аудиторії, але відмінності полягають у специфіці каналів та їх можливостях.

Телеграм-канали використовуються для широкого спектру цілей: поширення новин, аналітики, пропаганди, маніпуляцій, політичних чи соціальних впливів. Завдяки інструментам, які надає ця платформа, її адміністратори можуть змінювати і створювати образи дійсності, підкреслюючи певні аспекти та приховуючи інші. Відтак, телеграм-канали стають сильним інструментом інформаційної війни, де кожен з них намагається максимально точно передати свою версію подій.

Цей проєкт присвячений вивченню ролі та впливу телеграм-каналів як засобів інформаційної війни. Аналізуючи різні канали та їх підходи до інформаційної передачі, ми досліджуємо, як засоби монтажу використовуються для створення образів дійсності. Такий підхід дозволить нам краще розуміти вплив телеграм-каналів на громадську думку, формування переконань та сприйняття інформації.

Мета роботи – проаналізувати роль телеграм-каналів у сучасній війні між Росією та Україною з 2022 року.

Для досягнення мети дослідження ми виконали такі *завдання*:

- 1) визначити та охарактеризувати особливості ведення інформаційної війни у телеграм-каналах;
- 2) описати методи протидії російській пропаганді у телеграмі;
- 3) проаналізувати як саме Росія веде інформаційну війну проти України, та що роблять українські канали для протидії російській пропаганді.

Об'єктом дослідження є телеграм-канали як один з найважливіших інструментів у сучасній інформаційній війні.

Предмет дослідження: сучасні засоби ведення інформаційної війни у телеграм-каналах.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається з реферату, вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури та двох додатків. Обсяг основної роботи – 17 сторінок. Список використаної літератури включає 12 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ НА ТЕМУ «ТЕЛЕГРАМ-КАНАЛИ ЯК ЗАСОБИ ВЕДЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ»

1.1 Передумови використання телеграм-каналів у інформаційній війні

Передумови використання телеграм-каналів як засобів інформаційної війни можна розглядати в контексті розвитку інформаційних технологій, змін у способах комунікації та поширення інформації. Інформаційна революція, спричинена розвитком електронних засобів зв'язку, програмного забезпечення та інтернету, створила безпрецедентну потребу в швидкому та постійному обміні інформацією в різних секторах, включаючи військовий, урядовий та приватний сектори [7].

Однією з причин використання телеграм-каналів є їхні технічні можливості. Телеграм є популярною месенджерською платформою, яка надає широкі можливості для створення та поширення інформації. Завдяки своїм функціям та інтерфейсу, він став привабливим серед користувачів по всьому світу. Одним із ключових елементів Телеграму є авторські канали, де різні особистості, організації, ЗМІ та інші користувачі можуть висловлювати свої думки, поширювати новини та спілкуватися з великою аудиторією. Ця платформа надає можливість створювати власні спільноти, залучати підписників та ділитися різними типами контенту.

Текстові повідомлення, фотографії, відео, аудіозаписи, документи - все це можна легко та швидко розміщувати на телеграм-каналах. Користувачі отримують змогу одержувати свіжу інформацію з перших вуст, виходячи зі своїх інтересів та вподобань. Телеграм-канали забезпечують широку географічну та тематичну розмаїтість інформації, що дозволяє кожному знайти щось цікаве та корисне. Це дає змогу створювати широкий масштаб поширення інформації та залучати аудиторію.

Другою причиною є можливість швидкого та анонімного поширення інформації через телеграм-канали. Застосування анонімних профілів та нікнеймів у Телеграм забезпечує високий рівень анонімності для користувачів. Це дає змогу надсилати повідомлення широкому колу отримувачів без необхідності розголошення джерела інформації. І хоча ця анонімність може бути корисною для свободи висловлювання та захисту особистих даних, вона також відкриває двері до потенційної зловживання та недостовірної інформації.

Такий контекст створює певні виклики, особливо коли мова йде про поширення дезінформації та пропаганди через Телеграм. Анонімність користувачів ускладнює встановлення джерела та перевірку достовірності інформації. Це сприяє поширенню фейкових новин, маніпуляціям та негативним впливам на суспільство.

Третя причина пов'язана з важливістю інформації у сучасному світі. Інформація стала невід'ємним і ключовим ресурсом у сучасному світі. Вона не тільки надає можливість отримати знання і розширити свій кругозір, але і має потенціал надати перевагу в різних сферах, включаючи військову, економічну та політичну[6].

Телеграм-канали як одна з популярних платформ для поширення інформації відіграють значну роль у впливі на національну волю та громадську думку. Їх використання надає можливість створювати та поширювати образи, незалежно від їхньої автентичності, що може впливати на сприйняття та поведінку громадськості. Це створює можливість маніпулювати інформацією та впливати на суспільство.

Отже, передумови використання телеграм-каналів у якості засобів інформаційної війни пов'язані з розвитком технологій, змінами в способах комунікації та поширення інформації, а також з важливістю інформації як стратегічного ресурсу. У минулому відсутність швидкого та ефективного засобу передачі інформації обмежувала можливості проведення масштабних інформаційних кампаній. Однак, з появою телеграм-каналів стало можливим широке поширення інформації з використанням цифрових технологій. Технічні

можливості, які надають телеграм-канали, дозволяють легко та швидко досягати великої аудиторії. Зважаючи на це, телеграм-канали стали ефективним засобом інформаційної війни. Вони дозволяють швидко розповсюджувати повідомлення з різними цілями, включаючи розповсюдження фейкових новин, пропаганди або дезінформації. Швидкість і масштаб поширення інформації через телеграм-канали дозволяють досягати широкої аудиторії за короткий час.

1.2 Аналіз переваг використання телеграм-каналів у інформаційній війні

У сучасному світі інформаційна війна стала одним з ключових аспектів геополітичного ландшафту. Технологічний прогрес та зростаючий вплив соціальних мереж і месенджерів привели до появи нових інструментів для поширення та маніпулювання інформацією[4]. Один з таких інструментів - телеграм-канали, що надають можливість масового розповсюдження повідомлень. Саме тому нами було досліджено чому саме телеграм-канали стали зброєю в руках російських пропагандистів у війні проти України.

1. Масовість та швидкість поширення

У сучасному цифровому світі, швидкість і доступ до інформації є критичними факторами. Одним з найпопулярніших каналів для обміну інформацією серед Українців став месенджер Telegram. Станом на 9 березня 2023 року, Телеграмом користується половина користувачів месенджерів в Україні [див. додаток Б, 7].

Переваги телеграм-каналів полягають у їхній здатності об'єднувати велику аудиторію. Такі канали можуть мати сотні тисяч або навіть мільйони підписників. Це дозволяє авторам каналу ефективно досягати широкої аудиторії та впливати на громадську думку. Завдяки масовості телеграм-каналів, інформація може швидко розповсюджуватись і досягати значно більшої кількості людей порівняно з традиційними засобами масової комунікації.

Однак, разом з масовістю йде також швидкість поширення інформації у телеграм-каналах. У традиційних медіа швидкість поширення новин може займати значний час, через процеси редакції та публікації. У телеграм-каналах же інформація може бути оприлюднена практично миттєво. Це дозволяє звести до мінімуму затримки та негайно реагувати на події. Швидкість поширення інформації у телеграм-каналах допомагає залучати увагу до актуальних подій та сприяє широкому поширенню новин [12].

2. Можливість публікувати недостовірну та маніпулятивну інформацію

У сучасному інформаційному просторі телеграм-канали є одними з найпопулярніших засобів поширення інформації серед населення України та Росії. Однією з характерних особливостей таких каналів є відсутність перевірки достовірності інформації, що може мати значний вплив на сприйняття та розуміння подій.

Відсутність перевірки достовірності інформації у телеграм-каналах може призвести до поширення недостовірних даних та фейкових новин. В умовах інформаційної війни, це стає особливо небезпечним. Недостатня перевірка фактів може спричинити сплутування, паніку, або навіть вплинути на прийняття неправильних рішень. Це саме те що потрібно ворогу.

3. Анонімність розповсюдження інформації

Анонімне розповсюдження інформації у телеграм-каналах в умовах інформаційної війни належить до складних та багатогранних явищ. Це явище має як свої проблеми, так і переваги, які варто розглянути.

Однією з основних проблем анонімного розповсюдження інформації є відсутність можливості перевірки достовірності джерела та інформації, яка поширюється. Це може призвести до появи фейкових новин, маніпуляцій та дезінформації, які шкодять суспільству та порушують довіру до інформаційного середовища. Анонімність авторів також може призводити до безвідповідальності та невідповідального використання цієї свободи для поширення шкідливої або нелегальної інформації.

З іншого боку, анонімне розповсюдження інформації в телеграм-каналах також має свої переваги. Одна з них полягає в тому, що це дає змогу особам, які перебувають під режимами цензури або обмежень свободи слова, висловлювати свої думки та ділитися інформацією без страху перед репресіями чи переслідуваннями. Анонімність забезпечує таким людям можливість захистити свою особистість та уникнути небезпеки, пов'язаної з висловленням своїх поглядів.

Крім того, анонімне розповсюдження інформації може сприяти розкриттю корупції, порушень прав людини та інших негативних явищ у суспільстві. Безпосередні свідчення, які з'являються у телеграм-каналах, можуть привернути увагу громадськості, ЗМІ та правозахисних організацій до проблем, які можуть бути замовчувані або приховувані.

4. Відсутність централізованого модерування розповсюджуваної інформації

Відсутність централізованого модерування розповсюджуваної інформації у телеграм-каналах в умовах інформаційної війни є предметом активних дискусій та сперечань. Ця ситуація має як свої переваги, так і проблеми, які варто розглянути.

Однією з головних переваг відсутності централізованого модерування є свобода вираження думок та ідей. В телеграм-каналах кожен користувач може створити власний канал та розповсюджувати інформацію без потреби пройти фільтрацію або цензуру. Це дає змогу незалежним журналістам, активістам та іншим особам публікувати матеріали, які можуть бути замовчувані традиційними ЗМІ або офіційними органами.

Також, відсутність централізованого модерування дозволяє швидше реагувати на події та поширювати інформацію без затримок. Умови інформаційної війни можуть вимагати швидкого розповсюдження актуальної інформації, і телеграм-канали надають змогу це зробити в режимі реального

часу. Завдяки цьому, люди можуть оперативно отримувати новини та аналізи подій без залежності від традиційних джерел інформації.

Проте, відсутність централізованого модерування також вносить ризики та проблеми. Інформаційна війна може сприяти поширенню фейкових новин, дезінформації та маніпуляцій. Без модерації та перевірки достовірності інформації, користувачі можуть стикатися з інформаційним шумом, спотвореними фактами та недостовірними даними. Це може порушити довіру до інформації, збентежити суспільство та вплинути на процес прийняття рішень.

Одним з рішень для вирішення цих проблем є активна участь користувачів у критичному мисленні та перевірці достовірності інформації. Особиста відповідальність та уважне ставлення до джерел інформації можуть зменшити вплив фейкових новин та маніпуляцій. Також, спільноти користувачів можуть створювати механізми саморегуляції та перевірки достовірності інформації шляхом обговорень, дебатів та співпраці.

5. Приватні групи та чати

Телеграм-канали надають можливість створювати приватні групи, де люди з подібними інтересами та поглядами можуть спілкуватися та обмінюватися інформацією. Це може мати позитивний вплив, забезпечуючи платформу для обговорення важливих тем, спільного вирішення проблем, а також підтримки та об'єднання людей зі схожими цінностями.

Однак, варто враховувати можливі негативні наслідки цього явища. У межах ізольованих телеграм-каналів можуть формуватися ехо-камери, де люди мають схильність сприймати та поширювати лише ту інформацію, яка підтверджує їхні попередні переконання та уподобання. Це може призводити до утворення фільтрованого сприйняття світу та спотворення реальності.

6. Ізольовані інформаційні спільноти

Виникнення ізольованих інформаційних спільнот може поглиблювати існуючі розколи та поляризацію в суспільстві. Люди, які об'єднуються у таких

каналах, мають тенденцію посилювати одне одного у своїх думках та переконаннях, відкидаючи альтернативні точки зору та різноманітність думок. Це може призвести до зміцнення певних ідеологій, релігійних переконань або політичних поглядів, та сприяти подальшій ворожнечі та непорозумінням між різними групами суспільства.

Вплив ізольованих інформаційних спільнот на поляризацію суспільства може бути особливо шкідливим, коли вони поширюють недостовірну інформацію або сприяють появі загальноприйнятої дезінформації. Це може порушити довіру між різними групами та вплинути на формування негативних стереотипів, ворожнечі та конфліктів.

РОЗДІЛ 2

СУПРОВІДНА ЗАПИСКА ДО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

2.1. Опис та обґрунтування творчого проєкту

Творчим проєктом до нашої кваліфікаційної роботи слугує добірка прикладів ведення інформаційної війни у телеграм-каналах з боку Росії, та приклади з боку України. Нами було досліджено такі українські канали як: MRIYA Channel (241 тис. підписників), Кореспондент UA (176 тис. підписників), War Zone (23 тис. підписників), а також такі російські канали, як: КБ (600 тис. підписників), Міноборони Росії (516 тис. підписників), РІА Новості (2,7 мільйона підписників). Період досліджуваного часу - з 24 лютого 2022 року по 15 червня 2023 року. Методи інформаційної війни у російських та українських телеграм-каналах заслуговують на порівняння з кількох ключових причин. Інформаційна війна стала однією з головних зброй у сучасному світі, і телеграм-канали займають важливе місце в цьому багатогранному битві за перевагу і вплив.

Перша причина порівняння методів інформаційної війни у цих країнах полягає в суттєвій різниці у підходах та цілях. Російські телеграм-канали, в багатьох випадках, є засобом пропаганди, спрямованою на поширення впливу та контроль над інформаційним простором. Вони нерідко пропагують стереотипи, дезінформацію та маніпулюють даними, щоб підтримати політичні чи геополітичні інтереси.

Українські телеграм-канали, натомість, зосереджуються на розкритті дезінформації та розблокуванні правдивої інформації. Вони забезпечують альтернативну точку зору та намагаються донести правду до громадськості. Українські телеграм-канали часто працюють у складних умовах, щоб протистояти російській пропаганді та поширювати об'єктивну інформацію.

Друга причина порівняння полягає в різноманітності використовуваних методів. Російські телеграм-канали нерідко використовують психологічні та маніпулятивні методи, такі як застосування загальноприйнятих емоційних

сценаріїв, використання ботів для поширення певних поглядів та масштабування дезінформації. Вони також можуть сприяти дестабілізації суспільства та підкреслювати соціальні розбрати.

Українські телеграм-канали відповідають на ці методи, надаючи критичний аналіз, фактичні докази та розкриття зловживань. Вони активно використовують переваги соціальних мереж, співпрацюють з фахівцями та журналістами, щоб надати об'єктивну інформацію та зробити аудиторію більш свідомою щодо використання медіа.

Нарешті, третя причина порівняння полягає у впливі цих телеграм-каналів на громадськість. Російські телеграм-канали мають потужний інформаційний механізм, який може впливати на думку та поведінку громадськості. Їхня пропагандистська кампанія створює образи, формує стереотипи та впливає на переконання людей.

Українські телеграм-канали працюють у напрямку розкриття дезінформації та поширення правдивої інформації. Вони зміцнюють свідомість громадськості, надаючи критичне мислення та навчаючи людей розрізняти правдивість інформації в медіа.

Загалом, порівняння методів інформаційної війни у російських та українських телеграм-каналах дозволяє краще розуміти сутність інформаційної війни, її вплив на суспільство та різні підходи до розв'язання цієї проблеми. Українські телеграм-канали відіграють важливу роль у забезпеченні доступу до об'єктивної інформації та формуванні свідомого громадянства, що є важливим кроком у веденні ефективної інформаційної війни.

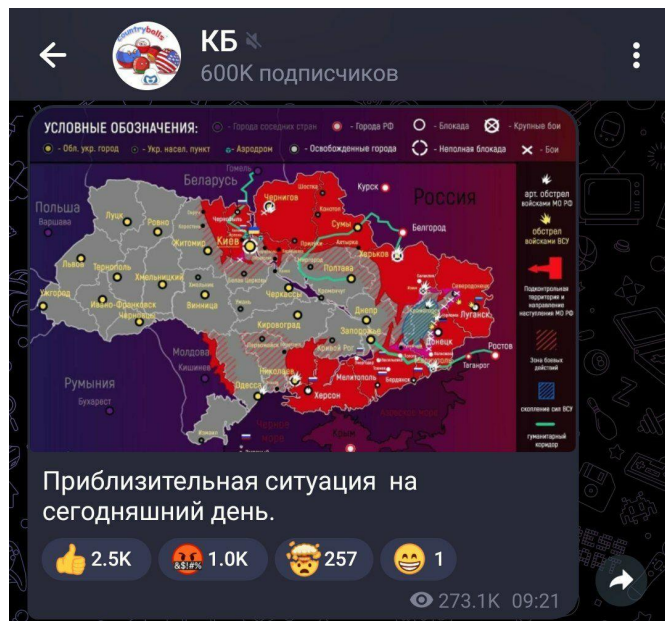
2.2. Порівняльна характеристика російських телеграм-ЗМІ та українських

Російські телеграм-канали

Російська пропаганда в телеграмі має на меті поширення своєї ідеології та поглядів, а також маніпулювання громадською думкою. Цільова аудиторія пропагандистських телеграм-каналів складається як з російських громадян, так

і зі спільнот за межами Росії, включаючи українців та інших громадян країн, що мають інтерес до ситуації в Росії та у світі загалом.

Одна з основних характеристик російської пропаганди в телеграмі - використання дезінформації. Пропагандистські канали широко застосовують методи поширення неперевіреної та неправдивої інформації з метою впливу на громадську думку. Часто ці канали створюють фейкові новини, маніпулюють фактами та використовують провокації для створення негативного ставлення до певних осіб, країн або подій.

2.2.1. – Пост у російському телеграм-каналі за 8 березня 2022 року

До інструментів російської пропаганди в телеграмі належить також залучення впливових осіб та експертів, які поширюють російську ідеологію та підтримують офіційну російську політику. Це можуть бути журналісти, політики, аналітики та інші особистості, які створюють враження авторитету та об'єктивності, хоча насправді вони працюють на російську пропаганду.

Особливу увагу слід звернути на те, що російська пропаганда в телеграмі має глобальний характер. Вона спрямована не тільки на вплив на внутрішню аудиторію, а й на формування думки та вплив на події в різних країнах світу. Це стає можливим завдяки широкому розповсюдженню та доступності телеграму, який надає змогу швидко поширювати інформацію без обмежень.

Негативний вплив російської пропаганди в телеграмі не можна недооцінювати. Вона може спричиняти соціальну розколюючу ефективність, спровокувати конфлікти та посилювати недовіру між народами. Відповідно, протидія російській пропаганді є важливим завданням для захисту інформаційної безпеки та збереження демократичних цінностей.

Загалом, російська пропаганда в телеграмі є потужним інструментом впливу та поширення дезінформації. Її вплив важко недооцінити, і необхідно підтримувати високий рівень медіа-грамотності, критичного мислення та використовувати надійні джерела інформації, щоб протистояти маніпуляціям та зберегти об'єктивність у сприйнятті світу навколо нас.

Українські телеграм-канали

Україна, як країна, що зазнала на собі негативних наслідків російської пропаганди та агресії, активно веде інформаційну боротьбу з Росією. Одним із ключових інструментів в цій боротьбі є українські телеграм-канали, які відіграють важливу роль у поширенні правдивої інформації та контролюванні російської пропаганди.

Українські телеграм-канали в інформаційній війні з Росією мають декілька важливих завдань. По-перше, вони намагаються протистояти дезінформації та фейковим новинам, які поширюються російськими пропагандистськими каналами. Шляхом факт-чекінгу, аналізу та перевірки джерел, українські телеграм-канали намагаються встановлювати правдиву картину подій і розповсюджувати об'єктивну інформацію.

По-друге, українські телеграм-канали активно розповсюджують новини, аналітичні матеріали та коментарі від провідних журналістів, експертів та активістів. Це дозволяє відстоювати національні інтереси та показувати світові спільноті правдиву картину ситуації в Україні. Широке розповсюдження інформації у телеграм-каналах сприяє формуванню об'єднаної громадської думки та мобілізації громадян.

По-третє, українські телеграм-канали використовуються для висвітлення та документування злочинів та порушень прав людини, які сталися внаслідок

російської агресії в Україні. Це створює можливість залучення міжнародної уваги до цих подій та спонукає до прийняття відповідних заходів з боку міжнародного співтовариства.

Українські телеграм-канали активно співпрацюють між собою, обмінюючись інформацією та матеріалами, щоб забезпечити швидке реагування на російську пропаганду. Вони також співпрацюють з іншими українськими та міжнародними ЗМІ, організаціями та активістами, щоб спільно протистояти дезінформації та зміцнювати інформаційну безпеку.

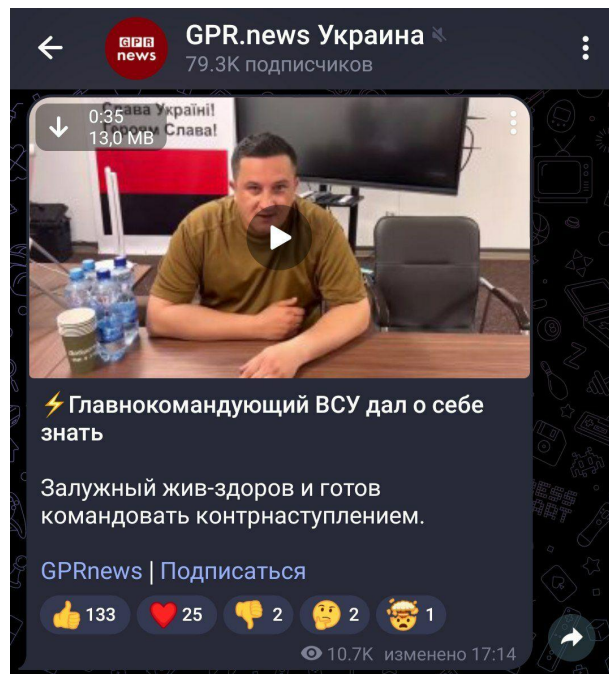
Незважаючи на незламну волю українських телеграм-каналів, їхній роботі в інформаційній війні з Росією доводиться стикатися з великими труднощами. Російська пропаганда має широкі ресурси, агресивну тактику та використовує різні маніпулятивні методи. Проте, завдяки розумінню важливості інформаційної безпеки та спільним зусиллям активних учасників українських телеграм-каналів, вони продовжують боротьбу за правдиву інформацію та захист національних інтересів.

Однак українські телеграм-канали не завжди тільки захищаються, а й контратакують ворога у інформаційному просторі. Одним з найяскравіших прикладів такої тактики став російський фейк про нібито важке поранення головнокомандувача ЗСУ Валерія Залужного. 24 травня один з найбільших російських телеграм-каналів «РІА Новості» повідомив, що внаслідок російської атаки на один з українських командних пунктів у Херсоні Валерій Залужний отримав «травму голови та осколкові поранення». Серед проросійських каналів були й інші версії того, що могло трапитися з Головнокомандувачем ЗСУ, наприклад версія з пораненням внаслідок російського ракетного удару по місту Павлоград, що стався 30 квітня. Українські ЗМІ діяли в такій ситуації нетипово, та не публікували жодних реальних доказів того, що з генералом все добре. Все дійшло до того, що «РІА Новості» повідомили про «трепаначію черепа» генерала Залужного. І вже після цього в українських телеграм каналах з'явилося свіже відео з Валерієм Залужним, на якому видно, що все з ним добре. Таким чином українські ЗМІ завдали потужного удару по російській пропаганді, адже

поширюваний фейк досяг свого пікового розголосу, і мільйонні аудиторії побачили, як легко російські ЗМІ можуть вводити своїх читачів в оману.

2.2.3. – Російський фейк про генерала Залужного

2.2.4. – Українські ЗМІ опубліковують відео з Залужним

Українські телеграм-канали стають все більшим джерелом інформації для українського населення. Вони допомагають зберегти об'єктивність, розповсюджуючи правдиву інформацію та протистоячи російській пропаганді та сприяють побудові сильної інформаційної оборони та зміцненню демократичних цінностей в Україні.

ВИСНОВКИ

Телеграм-канали є активно використовуваними засобами ведення інформаційної війни в сучасному світі. Завдяки своїй широкій аудиторії та миттєвості поширення інформації, ці канали стають потужним інструментом впливу на громадську думку та формування думок та переконань. Висвітлюючи події з різних куточків світу та надаючи альтернативний погляд на них, телеграм-канали здатні створювати ефект інформаційного перевороту та маніпулювати масовою свідомістю.

У своєму дослідженні ми розглянули різні аспекти використання телеграм-каналів у проведенні інформаційної війни. Зокрема, ми розглянули інформаційну війну, яку веде Росія проти України. Ми з'ясували, що тактики і стратегії, використовувані в Російських каналах, часто базуються на поширенні дезінформації, фейкових новин та маніпуляціях фактами. Широке застосування психологічних технік, таких як емоційне залучення, створення спрямованої на певну аудиторію неправдивої нівративу, а також зловживання алгоритмами соціальних мереж, допомагає цим каналам залучати і утримувати увагу своїх читачів.

Одна з основних мет Росії полягає в дезорієнтації та маніпуляції українським суспільством. Завдяки поширенню фейкових новин, маніпуляційній інформації та дезінформації, Росія намагається змінити уявлення українців про свою країну, її культуру, історію та події, що відбуваються в державі. Це сприяє формуванню негативного ставлення до українських владних структур, посиленню соціальних конфліктів та дестабілізації суспільства.

Загалом, телеграм-канали використовуються для мобілізації та координації протестних рухів, політичних груп та активістів. Вони стають платформою для обміну інформацією, організації акцій та мобілізації мас. Завдяки шифруванню та конфіденційності, що притаманні телеграм-каналам, їх

використовують як інструменти у боротьбі за права, свободу слова та прозорість у суспільстві.

Проте, варто враховувати, що телеграм-канали можуть бути використані не тільки для позитивних цілей, а й для поширення ненависті, дискримінації та насильства. Вони можуть стати інструментом радикалізації та пропаганди екстремістських ідей.

Телеграм-канали мають значний вплив на суспільство та інформаційне простір. Мета ведення інформаційної війни полягає в дезорієнтації, маніпуляції та розбраті в суспільстві, сійні сумнівів щодо державності. Для досягнення цих цілей агресор використовує широкий арсенал інструментів, таких як фейкові новини, дезінформація, маніпуляції та використання наявних конфліктів і розбіжностей в суспільстві країни, проти якої ведеться інформаційна війна. Розуміння мети та методів дозволяє бути обережним і критично оцінювати інформацію, що надходить до нас, та зберігати єдність і стійкість в українському суспільстві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Журналістика : словник-довідник / авт.-уклад. І. Л. Михайлин. Київ : Академвидав, 2013. 320 с.
2. Manovich, L. Understanding Meta-Media. URL: <https://bit.ly/3rsJITk>
3. Лешко У. Типологія жанрів інтернет-журналістики: теоретичні аспекти. URL: <https://bit.ly/41UxliQ>
4. Яковчук В.С. Малець Б. І Інформаційні війни в сучасному світі. URL: bit.ly/3WudWUS
5. Російсько-українська інформаційна війна. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
6. Почепцов Г. Інформаційні війни: тенденції та шляхи розвитку URL: <https://bit.ly/3OxFjLG>
7. Шумка А. В. Черник П. П. Інформаційно-мережева війна – нова форма міждержавного протиборства початку XXI ст. *Військово-науковий вісник. 2013. Вип. 19. С.*
8. Сенченко М. Невидимі інформаційні війни нового покоління : теорія мережоцентричної війни на практиці. *Вісник Книжкової палати. 2011. № 11. С.*
9. Требін М. П. Феномен інформаційної війни у світі, що глобалізується. *Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. Сер. : Філософія, філософія права, політологія, соціологія. 2013.*
10. Жарков Я. М. Інформаційно-психологічне протиборство в сучасному світі: проблемно-історичний аналіз
11. Дубас О. Інформаційна війна: нові можливості політичного протиборства
12. Марія Бутиріна, Лілія Темченко Телеграм як середовище просування російських дезінформаційних наративів: канали, методи, фрейми URL: <https://bit.ly/3XjmRZJ>

ДОДАТОК А

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ

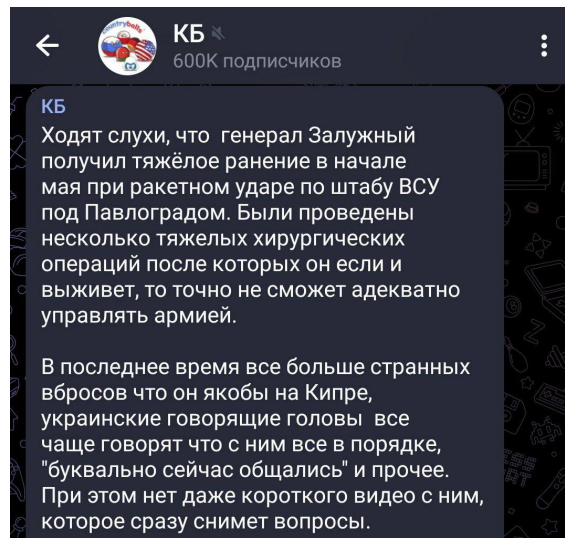

Рисунок А.1 – Ще одна версія російського фейку про генерала Валерія Залужного

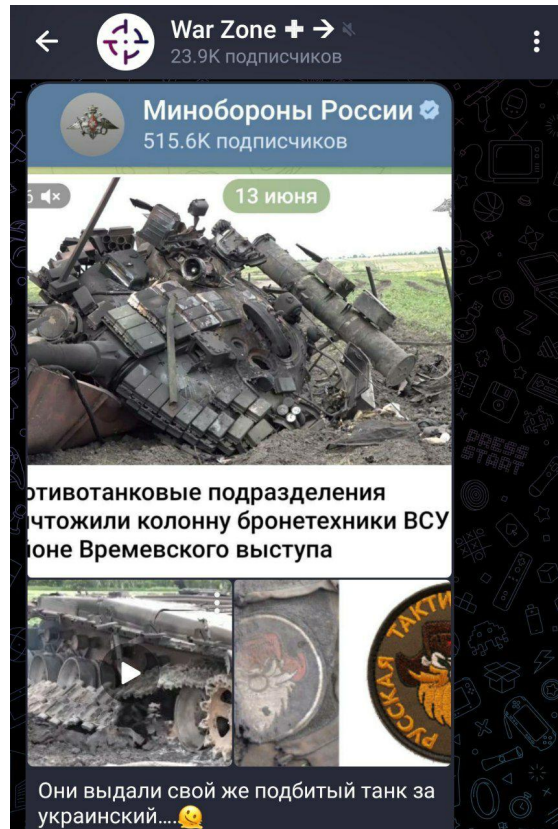

Рисунок А.2 – Український канал War Zone веде боротьбу з російськими фейками. Пост за 14 червня 2023

ДОДАТОК Б
СПИСОК ЕМПІРИЧНИХ ДЖЕРЕЛ

Інтернет-матеріали:

1. War Zone URL: <https://t.me/WarZoneInc>
2. MRIYA Channel URL: <https://t.me/+EbXZHBfHXbszY2I6>
3. Кореспондент UA URL: <https://t.me/+Oi0r8ANz2Sg0NTRi>
4. КБ URL: <https://t.me/Cbpub>
5. РІА Новості URL: https://t.me/rian_ru
6. Міноборони Росії URL: https://t.me/mod_russia
7. Популярність месенджерів в Україні URL: <https://bit.ly/3p4VJkD>

**Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ**

Я, Кочетков Олександр Романович, студент 4 курсу, форми навчання денна, факультету журналістика, спеціальність 061 журналістика, адреса електронної пошти kochetkov340221@gmail.com,

- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Телеграм-канали як засоби ведення інформаційної війни»

відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений/ознайомлена;

- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

- згоден/згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

Дата _____ Підпис _____ ПІБ (студент) _____

Дата _____ Підпис _____ ПІБ (керівник проєкту) _____

ABSTRACT

This project is devoted to the study of the role and influence of channel telegrams as a means of information warfare. Analyzing different channels and their approaches to information transmission, we explore how editing tools are used to create images of reality. This approach will allow us to better understand the influence of channel telegrams on public opinion, belief formation, and information perception.

The scientific novelty of the presented research lies in modern means of information warfare in telegram channels.

Key-words: the internet, information war, telegram channels, propaganda.